

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Társszerkesztő: IFJ. WAGNER ANTAL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

A helyzetről.

Furcsa kis hadművelet megyen végbe a bajai munkapárt kulisszái mögött. Furcsa és ügyes. Vagy legalább is megtevesztő. Nem tudjuk, hogy kik csinálják, de igyekszünk megsejteni, hogy miért az igyekvés.

Nemcsak a helyi munkapárti, de a budapesti lapokban is elhelyeződnek cikkek, amelyek olyan modorban, mintha ellenzéki forrás táplálná őket, azt a látszatot, azt a hangulatot terjesztik, hogy a bajai munkapártban elégedetlenséget keltett a főispáni kérdés megoldása és ennek eredménye gyanánt bomlási processzus kezdődik a táborban. Ezekre a közleményekre aztán jön a hivatalos organumban egy-egy cáfolat, hogy szó sincs elégedetlenségről, a munkapárt meleg szeretettel veszi körül az új főispánt és az ellenek hiába elvitenkedik és gerinctelenkedik, nem fogja élvezni az új nap sugarainak fényét és melegét.

A hír is, a cáfolat is: egy fejnek, egy kéznek a munkája és ha keressük ennek a kínos önhadakozásnak lélektani alapjait, könnyen rájövünk a következő magyarázatra.

Egyes urak nem szívesen látják, hogy a főispáni székbe műveltséggel, ember- és tárgy-ismerettel rendelkező férfi került. Aki tud megítélni összefüggéseket és következményeket. Aki képes értékelni egyéneket és tetteket. Aki ismeri a törvényekbe foglalt rendelkezéseket és elismeri az erkölcsről alkotott fogalmaknak uralmi jogosultságát. Aki maga elég ember ahhoz, hogy határozni akarjon és tudjon akire nézve ugyanazért szégyenletes volna az eszköz szerepe.

Mindennek az ellenkezője kedvesebb lett volna némely urak előtt, akik jól tudják, hogy csak egy „senki” főispán-sága mellett lehetnek ők „valakik”.

De ha már az igaztalan sors letörte szíveik vágyát, most azon iparkodnak, hogy az új főispán pártemberi minőségébe kapaszkodva, huzzák őt érdekkörük szolgálatába.

És azt mondják a cikkekék és a cáfolatcskák:

Baj van. Forrong a munkapárt. Jobb szerettek volna más főispánnak . . .

De lehet segíteni a dolgon. Légy te is olyan, mint amilyen az, akit szeretünk volna. És akkor mind a tiéd leszünk. De te viszont légy a miénk és kizárólagosan a miénk. És majd mi mondjuk meg, hogyan kell elbánni az ellenekkel, amely most a te kegyeid után áhítozik és kellei magát.

Hát ezzel a manőverrel szemben al-lapítsuk meg a helyzetet.

A függetlenségi párt nem számít arra, hogy a főispáni széket Justh-párti emberrel fogják betölteni és egy csöppet sem lepte meg, hogy az új főispán munkapárti. Elismerte az ő hivatottságát és értékes egyéniségét és ezen elismerésének külső jeleit is megadta, amint az a működésük területén egymással érintkező emberek részéről el is várható.

Ebben a manifesztációban a párt politika egyáltalán nem feszélyezett bennünket; mert mi a városi ügyekben pártszempontok érvényesülését perhorreskáljuk és ezen felfogásunkat kifejezésre juttatjuk azzal, hogy a multjánál és képességeinél fogva érdemes főispánt, még ha az általunk gyűlölt kormány küldi is, bizalommal és örömmel fogadjuk városunk érdekeinek szolgálatában.

Ezen a téren szívesen látjuk munkáját s ahhoz a miénk is szükséges, mert

nem tart vissza bennünket a teljes lélekkel való közremunkálástól sem a hiúság, sem a rosszakaratu féltreagya-rázás veszélye.

Ellenben a főispáni kegy sugaraira nem áhítozunk. Megszoktuk mi annak hiányát. Nem fagyunk meg akkor se, mikor nem süttött ránk, nem tévesztetünk irányt akkor se, mikor nem világitott nekünk.

Tudjuk, hogy mi tartja fenn a kormány pártját és mi az ellenzékét és a kettő között állandóan folyamatban lévő anyagcserének erjesztőit hagyjuk a maguk természetes működésében.

Csak azt óhajtjuk, hogy a józan ész, a törvény és az erkölcs legyenek szabályozói a város közéletének és biztosítékaink az elvakult pártszenvedély bűnözési hajlandóságai ellen.

Szegény szegények

a város mostohái, a hivatalos szegények, akiket hivatalos nyelven szegényházi ápoltnak szokás nevezni. A szegény házbeli lakókról, illetve ezeknek az igazán szegény szegényeknek a lakás viszonyairól van szó. Emlékezhetünk még arra, amikor a város közgyűlésén előterjesztést tettek aziránt, hogy a szegényházat bővítsék ki egy munkaszobával. A referens megható szavakban ecsetelte azt a nyomorúságos lakásviszonyt, amelyben a szegényház lakói sinylődnek. Nem lehet kívánni — mondták az előterjesztésben — hogy azok a szegény öregek éjjelt nappalt mindig egy és ugyanazon szobában töltsék, ahol dolgoznak. Nem szabad megengedni, hogy abban az egészségrontó, romlott levegőben legyenek éjszakára is.

A jószívű városatyák, akik elvégre nem köszívűek, meghatottan szavazták meg a munkára szánt nappali szobának a költségeit.

Kékkő, réz-kénpor, kénmáj és raffia-háncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban.

Rézkénporló,

szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű. (Napjegyű.)

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

A közgyűlés megszavazta, a miniszter jóváhagyta és aztán megis történt az építkezés. Ugyebár nyájas olvasóm, Ön most azt hiszi, hogy ezek után más szobában vannak a szegényházi öreg lakói más nappal és más szobában hálhatnak? Jaj kérem, tévedni méltóztatik. A jó öreg szegények nem hurcolkodhatnak be az új szobába. Sokkal magasabb hivatása van annak a szobának. Tetszik emlékezni még, hogy e helyütt szóvá tettük egyszer már a kaszárnyává avatott szegényházat.

Mert a katonák szentelték azt fel. A honvédokhoz bevonult annyi sok tartalékos, hogy nem tudták őket elhelyezni. Hát bevitték őket a szegényházba. Igen. A szegényház csak felében maradt meg annak. A másik része a munkaterem kaszárnyává alakult. Ott helyezkedtek el a családi körüktől elszakadt honvéd-tartalékosok.

De elmúlt a háborús veszedelem, hazamentek a tartalékosok és körülült a munkaterem. Most szépen rendbe hozták, kitisztogatták. Most már megkezdhetik a szegények a munkát a munkaterembe.

Ez is tévedés! De hogy helyezkedhetnek el. Nem ezért van az a szegényházi nappali munkaterem, hogy a szegényház nyomorúságos lakói ott legyenek, hanem azért, hogy azt a szobát minden más egyéb célra felhasználhassák. A termet most megint elvonják három hónapra az eredeti hivatásától.

Április hóban megkezdődik és június hóban bevégezi a munkáját a mértékitelesítő. És persze az egész városban nem volt erre a célra másutt alkalmas hely, mint a szegényházban. És a szegények munkatermét negyed osztandó megint elvonják eredeti hivatásától.

A szegények maradnak tovább is összezsufolva.

A szegények, az öregek, a betegek (ilyen is van öt-hat) tovább is összehúzódnak maradnak.

Hát mondják meg miért építettek a szegényháziaknak, ha azt az épületet, mindenre felhasználják, csak a szegényeknek nem.

Hát sincsen az egész városban más hely, csak éppen a szegényház. Nem volna jó mértékitelesítés céljaira a nagykaszárnya?

Aki ezt az eljárást humánusnak nevezi annak fogalma sincsen, hogy mi a humanizmus.

TELEFONHIREK.

Bpest 1913. április 22

Lukács megye.

A magyar politika érdekes fordulat előtt áll. Beavatott helyen tudni vélik, hogy Lukács László és miniszteriuma.

valamint Tisza István gróf házelnök sokkal hamarabb hagyja el helyét, semmint gondolják. A trónörökös sürgeti, hogy Magyarországon végre rendezett viszonyok legyenek, amit ő is úgy vél elérhetni, ha Lukács és Tisza mennek. Ezért valószínű, hogy röviddel a parlament megnyitása után új kormány jön, amelynek hivatása a béke megrementése lesz.

A béke egyik feltétele a választói jog és az új házszabályok revíziója lesz.

Cettinjtében

megszüntetnek minden összeköttetés a külvilággal. A posta nem közlekedik, táviratok nem mehetnek el, utasok nem utazhatnak el Cettinjtéből. Ez az intézkedés azért van, mert állítólag megkezdődtek a tárgyalások Skutari parancsnokával Skutari átadása iránt

NAPIHIREK.

Az ideges utas és a goromba kalauz.

Másfél évvel ezelőtt, 1911. december 21-én amint mi akkor megirtuk, Wittenberg Miksa, bajai gabonakereskedő, Pécsről, ahol ügyletek kötése miatt tartózkodott, Bátaszékre akart utazni. Egy harmadosztályú fülkében foglalt helyet, amely tele volt szabadságot katonákkal. Boldog Péter máv. kalauz teljesített a vonaton szolgálatot s amikor több ízben kérte a jegyet a kereskedőtől, az kifakadt, hogy tisztességesebb hangon beszéljen vele. Ez a kis incidens odafajult, hogy a kalauz és Wittenberg a robogó vonaton többször összeszólkáztak és sértő kitételekkel illeték egymást. A kereskedő egy hirtelen rögtönzött vitakozás alkalmával mellette gyomrozza a kalauzt, ki a tetteles inszultus feletti dühében nagyszáju zsidónak nevezte a folyton lármázó és panaszkönyvvel fenyegetőző kereskedőt.

Az incidens végre is oda fejlődött, hogy Palotabozsok állomáson leszállították a vonatról Wittenberget.

A gabonakereskedő becsületsértés címén tett feljelentést, amiért nagyszáju zsidónak merte titulálni. A kalauz viszont hatóság elleni erőszak miatt jelentette fel a kereskedőt, amiért mellette vágta. Ebben az ügyben tegnap tartotta meg a főtárgyalást a pécsi királyi törvényszék. A kereskedőre vonatkozólag elfogadta a védő felfogását, hogy a

melbeütés a vitakozás hevébeni gesztus volt, a nagyszáju zsidó kifejezésben viszont nem látott becsületsértést a bíróság.

Tanítógyűlés. A Bajavidéki r. k. Tanítóegyesület választmánya folyó évi április hó 24-én, csütörtökön, Baján a róm. kath. Legényegylet helyiségében tartja folyó évi rendezés utáni a következő tárgysorozattal: Délelőtti 9 órákor »Veni Sanctus« a plébánia templomban, 10 órákor az ülés megnyitása. 1. Elnöki előterjesztések. 2. A múlt évi jegyzőkönyvnek hiteltelítése. 3. Titkári jelentés. 4. A közgyűlés jelentése a közgyűlésekről. 5. A folyó évi közgyűlés vitatételének tárgyalása. (A közgyűlések anyagának a vitatételre vonatkozó véleményeknek és határozatoknak összegezése.) 6. A közgyűlés külső tételének megállapítása, előadásának kijelölése. 7. A pénztárnokok jelentése. 8. A könyvtárnokok jelentése. 9. A bírálság jelentése. 10. A közgyűlés tárgysorozatának megállapítása. 11. Esztendősi indíványok.

A polgári olvasó egylet f. hó 20-án sorosolta ki a következő házrészjegyző értesítést: 151 118 81 81 30 és 28. Felkérjük az érdekelteket, hogy május 1-től minden vasárnap dé. u. 2—5 óráig a polg. olv. egyletben a pénztárnoknál házrészjegyzőket bevéltathatják.

Mikor lesz az új évad? A szabadkai színház igazgatója ma arról értesítette szerkesztőségünket, hogy június hó közepén kezd és augusztus hó végén végei a bajai színi szezon. Arról is értesíti lapunkat, hogy nemcsak hogy az egész szabadkai társulattal jön, hanem Bajára kívánja hozni a szabadkai díszleteit is. Egyben megjegyzi, hogy előadásait az arénában fogja megtartani.

Élet a Duna. A Duna partján mer-tanság eleven élet lüktet Nagyban folyik a parton a vasúti vísművek építésének munkálata és ugyancsak hozzáfogtak a rakodó part építéséhez is. A Duna partján különben is pezsgőbb lesz ezután az élet. Két vasúti sínpár építés is tervbe van véve. Az egyiket a Tárházak részvénytársaság tervezi, a másikat az államvasutak, amely a Duna-partra a teherpályaudvar építését is tervbe vette.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 szálalék megtakarítással jár, ha a Gyarmat-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készíttik a rumot és likőrt. Számtalan elismert levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőnek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Eszenciagyártás. Bármely eszenciának 1 liter ára 50 fillér.

Feloldó szerkesztő és lapkiadójának:

Dr. VALENTIN EMIL.

Helyettes szerkesztő: FODOR KÁROLY

„Robúr” Világot hódít!

Magyar gyártmány

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) újonnan átalakítottam és saját készítményű cipőimmal dusan felszereltem. — Ugyszintén abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedülállóságot megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmúlják.

Robúr-cipő

formája, finomsága és tartóssága utólrébetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében.)

Főüzlet BAJA, (a „Központi” épületében.)

Fióküzlet BÁTASZÉKEN.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok „Robúr”-cipők a legkényesebb igényeket kielégítik

Livodában egy darab **kerti föld** **készüléknek** is használható eladó. Bővebbet **Mithitsch István** tulajdonosnál.

20 év óta

feonálló uri és polgári szabóság, állandó vevőkörrel a Szent István (Piac) téren betegség miatt teljes áruaktárral rövid időn belül átvehető. Cim a kiadóhivatalban.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
ÜTŐLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGAI

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Uj

sirköraktár!

Van szerencsenk szives tudomására hozni, hogy Baján, Arany János-utca 2. szám alatt (Drescher Gyula ur házában)

sirköraktárt és kőfaragó-műheiyt

nyitottunk s ajánljuk saját készítményű sírköveinket minden nagyság és kivitelben a legolcsóbb gyári árákon.

Elvállalunk megrendelés szerint pontosan, jutányosan és szakszerűen készített szentháromság, utikeresztek, márványszobrok és épületmunkákat, betűk vésését és aranyozását, régi sírkövek kicserélését vagy kijávitását. Költségvetéseket és rajzokat díjtalanul készítünk.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget, hogy mielőtt bárhol sírkövet venne, előbb győződjék meg olcsó árainkról.

Szives pártfogást és megrendelést kér

Heffler és Blaga

sirköraktárosok és kőfaragók.

Egy ügyes szabónő

házakban és házon kívül olcsón vállalt varrni valót.

Müller Mici

Petőfi Sándor-utca 37.

Elsőrangú szilvórium törköly és seprúpálinka főzde **Baja és környéke számára** előnyös főhét lek mellett szakavatott

ügynököt keres

Ajánlatok eddigi eredmények igazolása mellett „S. T.” jelige alatt e lap kiadóhivatalához címzendők.

Kiadó lakás.

Belvárosban Kigyó-utca 5. szám alatt egy nagyobb utcai lakás teljes melléképületekkel, nagy udvarral 1913 május 1 ére kiadó.

Olcsó Kobra-cipők

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a legjobbnak elismert „KOBRAK”-cipők talpában feltüntetett fix áraiból a mai naptól fogva

10 százalék engedményt adok.

Tisztelettel

Lázár Samu.

SZŐNYEGEK, FÜGGÖNYÖK, divántakarók és képek

KIÁRUSÍTÁSA EGY NAPIG

40 százalékkal áron alul, csakis készpénzfizetés mellett.

HAAS és WEISZ butoráruháza, BAJA, Fő-tér.

Amit 1 nap alatt eladni nem tudunk, azt nagykereskedőnek partiban átadjuk.

NÁNAY LAJOS
■■ KÖNYVNYOMDÁJA ■■

BAJA GRÓF
 ■ ZICHY ■
 BÓDOG-TÉR

■ ELVÁLLAL MINDEN E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT CSINOS KIVITELBEN JUTÁNYOS ÁRBAN.

Eladó üzlet.

A volt Mojzes Mária féle női kalap-üzlet elköltözés miatt eladó.

Törlesztéses kölcsönöket
 engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Dasbeton oszlop

a legjobb és legolcsóbb **kerítés-oszlop** elpusztíthatatlan. Bármilyen méretben készül.

Terrenol

az egyedüli tűzálló asbest cement palla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla-, cementárú- és műkögyára
 Baja.

Eladó ház.

Budapesti-ut 45. számú ház szábadkéből, betegség miatt eladó, melyben 50 év óta fenálló, jóforgalmu **kovács-műhely** van, felszereléssel, vagy anélkül is eladó, Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál.

KRISTÁLY
 forrásásványviz.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főraktár:

Wagenblatt és Henerári cégnél
 = Baja. =

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalat r.t. Bpest (Buda.)

Zongorák és
Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — Laubberger és Gloss, Geser Ferenc
 továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál
Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

Hirdetések felvételnek a **kiadónál.**